

Đề xuất tiêu chuẩn mới cho người dạy nghề: Lấy năng lực thực tế thay cho bằng cấp

19:05 29/03/2026

Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) vừa công bố dự thảo Thông tư quy định tiêu chuẩn người dạy nghề, trong đó nhấn mạnh việc đánh giá dựa trên năng lực thực hành và năng lực sư phạm thay vì chỉ dựa vào văn bằng, chứng chỉ. Đề xuất này được kỳ vọng sẽ mở rộng cơ hội cho chuyên gia, lao động lành nghề tham gia giảng dạy, đồng thời gắn đào tạo nghề sát hơn với nhu cầu thực tiễn của thị trường lao động.

Ngày 29/3, Bộ GD&ĐT đã công bố dự thảo Thông tư quy định tiêu chuẩn người dạy nghề trên Cổng thông tin điện tử để lấy ý kiến rộng rãi theo quy định.

Việc xây dựng dự thảo nhằm cụ thể hóa quy định của Luật Giáo dục nghề nghiệp (sửa đổi) 2025. Đồng thời triển khai các chủ trương của Đảng về đổi mới, phát triển giáo dục nghề nghiệp theo hướng tăng cường liên kết giữa nhà trường và doanh nghiệp, thu hút nguồn nhân lực có kỹ năng nghề cao, chuyên gia, người lao động lành nghề tham gia giảng dạy, hướng dẫn thực hành.

Ảnh minh họa

Theo dự thảo, cách tiếp cận trong quản lý chủ yếu dựa trên văn bằng, chứng chỉ sang tiếp cận dựa trên năng lực thực tế của người dạy nghề, bao gồm năng lực thực hành nghề và năng lực sư phạm, gắn với nhiệm vụ giảng dạy cụ thể và trình độ đào tạo.

Dự thảo Thông tư cũng đề xuất việc đánh giá và công nhận năng lực thực hành nghề, năng lực sư phạm thông qua Hội đồng đánh giá do cơ sở hoạt động giáo dục nghề nghiệp thành lập.

Cùng với đó, dự thảo cũng quy định trách nhiệm của cơ sở hoạt động giáo dục nghề nghiệp trong việc tổ chức đánh giá, công nhận năng lực; chịu trách nhiệm về kết quả đánh giá; xây dựng và triển khai kế hoạch bồi dưỡng, nâng cao năng lực; công khai danh sách người dạy nghề đủ điều kiện; quản lý, lưu trữ hồ sơ và dữ liệu; bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của người dạy nghề.

Về tiêu chuẩn đạo đức nghề nghiệp, người dạy nghề phải có phẩm chất đạo đức tốt, ý thức trách nhiệm, tuân thủ chuẩn mực nghề nghiệp; tôn trọng, đối xử công bằng, đánh giá khách quan đối với người học; tuân thủ quy định của pháp luật, nội quy, quy chế của cơ sở giáo dục nghề nghiệp và đơn vị phối hợp; bảo đảm yêu cầu về an toàn, vệ sinh lao động, đồng thời tuân thủ quy định về bảo mật công nghệ, quy trình sản xuất và bí mật kinh doanh trong quá trình giảng dạy, hướng dẫn thực hành.

Đối với tiêu chuẩn trình độ và năng lực thực hành nghề, người dạy nghề giảng dạy lý thuyết phải đạt trình độ chuẩn theo quy định đối với giáo viên, giảng viên. Người dạy nghề giảng dạy, hướng dẫn thực hành phải có trình độ đào tạo hoặc chứng chỉ, chứng nhận phù hợp hoặc có năng lực thực hành nghề tương ứng với trình độ giảng dạy.

Cụ thể, ở trình độ cao đẳng, người dạy nghề phải có năng lực thực hiện thành thạo các công việc, quy trình kỹ thuật phức tạp, có khả năng phân tích, xử lý tình huống kỹ thuật, hướng dẫn và giám sát quá trình thực hành, cập nhật và ứng dụng công nghệ mới.

Đối với trình độ trung cấp, phải thực hiện thành thạo các công việc chính, xử lý các tình huống kỹ thuật thông thường và hướng dẫn người học bảo đảm yêu cầu kỹ thuật, an toàn lao động.

Đối với chương trình giáo dục trung học nghề, phải thực hiện được các công việc cơ bản và một số công việc có yêu cầu kỹ thuật, hướng dẫn người học đúng quy trình.

Đối với trình độ sơ cấp, phải thực hiện được các công việc đơn giản theo quy trình hướng dẫn và bảo đảm an toàn lao động.

Về tiêu chuẩn năng lực sư phạm, người dạy nghề phải có văn bằng, chứng chỉ theo quy định hoặc có năng lực sư phạm tương ứng với trình độ tham gia giảng dạy.

Theo đó, đối với trình độ cao đẳng, phải có khả năng thiết kế, tổ chức, quản lý quá trình dạy học theo định hướng phát triển năng lực, xây dựng kế hoạch giảng dạy, đánh giá theo chuẩn đầu ra, ứng dụng công nghệ và tham gia phát triển chương trình, tài liệu.

Đối với trình độ trung cấp, phải có khả năng tổ chức dạy học tích hợp, hướng dẫn người học giải quyết tình huống nghề nghiệp và đánh giá kết quả học tập.

Đối với chương trình giáo dục trung học nghề, phải có khả năng thiết kế, tổ chức hoạt động dạy học, hướng dẫn thực hành và đánh giá kết quả học tập; đối với trình độ sơ cấp, phải tổ chức hướng dẫn các thao tác, kỹ năng cơ bản và đánh giá theo yêu cầu chương trình.

Nhìn chung, dự thảo Thông tư được kỳ vọng sẽ tạo bước chuyển trong đào tạo nghề, khi đề cao năng lực thực chất, tăng tính linh hoạt và gắn chặt hơn với nhu cầu thực tiễn của thị trường lao động.

PV (t/h)